

Zes jaar

Harlan Coben bij Boekerij:

Vals spel
Tegenwerking
Vermist
Ontwricht
Schijnbeweging
Schaduwleven
Laatste kans
Niemand vertellen
Spoorloos
Geen tweede kans
Momentopname
De onschuldigen
Eens beloofd
Geleende tijd
Houvast
Verloren
Verzoeking
Levenslijn
Blijf dichtbij
Schuilplaats (jeugdthriller)
Zes jaar
Nu of nooit (jeugdthriller)
Ik mis je
Gevonden (jeugdthriller)
De vreemde
De verbeelding
Naar huis
Laat niet los
De ontdekking

Harlan Coben

Zes jaar

*Hoe goed ken je iemand van wie
je houdt nou echt?*

Eerste druk 2013

Elfde druk 2019

ISBN 978-90-225-8778-2

ISBN 978-94-6023-567-2 (e-book)

NUR 330

Oorspronkelijke titel: *Six Years*

Oorspronkelijke uitgever: Dutton, Penguin Group

Vertaling: Sabine Mutsaers

Omslagontwerp: DPS Design & Prepress Studio, Amsterdam

Omslagbeeld: iStockphoto

Zetwerk: Mat-Zet bv, Soest

© 2013 by Harlan Coben

© 2013 Nederlandse vertaling Meulenhoff Boekerij bv, Amsterdam

Published by arrangement with Lennart Sane Agency AB

Niets uit deze uitgave mag openbaar worden gemaakt door middel van druk, fotokopie, internet of op welke andere wijze ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.

Voor Brad Bradbeer
Zonder jou, beste vriend, had Win niet bestaan

I

Ik zat daar in het kerkbankje op de achterste rij toe te kijken hoe de enige vrouw van wie ik ooit zou houden in het huwelijk trad met een andere man.

Natalie was natuurlijk in het wit, en ze gaf me nog een trap na door er oogverblindend uit te zien. Haar schoonheid had altijd al iets breekbaars gehad, maar tegelijk was het een soort stille kracht. Daar voor het altaar straalde Natalie iets ongrijpbaars uit, bijna alsof ze niet van deze wereld was.

Ze beet op haar onderlip. In een flits dacht ik terug aan de luie ochtenden waarop we de liefde hadden bedreven, waarna zij mijn blauwe overhemd aantrok voordat we samen naar beneden gingen. Dan gingen we samen in de ontbijthoek de krant zitten lezen, en uiteindelijk haalde ze haar schetsboek tevoorschijn en begon te tekenen. Wanneer ze mij op papier vastlegde, beet ze op precies diezelfde manier op haar onderlip.

Twee handen drongen mijn borstkas binnen, pakten aan weerskanten mijn broze hart beet en braken het in tweeën.

Waarom was ik gekomen?

Geloof jij in liefde op het eerste gezicht? Ik ook niet. Maar ik geloof wel in een sterke, meer dan puur fysieke aantrekkingskracht op het eerste gezicht. Ik geloof dat je zo nu en dan – één of misschien twee keer in je leven – hevig door iemand wordt aangetrokken, vanuit een soort oergevoel dat sterker is dan een magneet. Zo ging het bij mij met Natalie. Soms blijft het daarbij. Soms groeit het uit tot méér, neemt het in hevigheid toe en

verandert het in een schitterend inferno waarvan je weet dat het echt is, en voor altijd.

En soms laat je je om de tuin leiden en zie je het eerste aan voor het tweede.

Ik was zo naïef geweest om te denken dat wat wij samen hadden voor altijd was. Ik, die nooit echt had geloofd in vastigheid en die alles had gedaan om me niet te laten ketenen, wist meteen – nou ja, binnen een week – dat dit de vrouw was naast wie ik iedere ochtend wakker zou worden. Dit was de vrouw die ik met mijn eigen leven zou beschermen. Dit was de vrouw – ja, ik weet hoe klef het klinkt – met wie ik kon nietsdoen, met wie zelfs de onbenulligste dingen zinnig zouden zijn.

Ja, pak maar even een teiltje.

Een geestelijke met een kaalgeschoren hoofd deed het woord, maar het bloed gonsde zo luidruchtig in mijn oren dat ik hem onmogelijk kon volgen. Ik staarde naar Natalie. Ik wilde dat ze gelukkig was. Dat waren niet zomaar mooie woorden, de leugens die we onszelf vaak voorhouden; want als degene die we liefhebben ons niet wil, wensen we toch eigenlijk gewoon dat ze ongelukkig is? Maar in dit geval meende ik het. Als ik echt dacht dat Natalie zonder mij gelukkiger zou zijn, zou ik haar laten gaan, hoe vreselijk ik dat ook vond. Maar ik geloofde niet dat ze gelukkiger zou worden, wat ze ook beweerde of deed. Misschien is dat ook wel een vorm van zelfrationalisatie, iets wat we onszelf op de mouw spelden.

Natalie keurde me geen blik waardig, maar ik zag haar mond verstrakken. Ze wist dat ik in de kerk aanwezig was, ook al hield ze haar ogen strak gericht op haar aanstaande. Hij heette Todd, zo was ik pas te weten gekomen. Vreselijke naam vind ik dat, Todd. Todd. Waarschijnlijk werd hij Toddy of Todd-Man of Toddster genoemd.

Todds haar was te lang, en hij had zo'n stoppelbaardje van vier dagen dat sommige mensen hip vinden en anderen, zoals ik, eerder een reden om de drager ervan een stomp in het gezicht te geven. Hij liet soepeltjes en zelfvoldaan zijn ogen langs

de aanwezigen gaan voordat zijn blik bleef rusten op... mij. Hij nam me even op voordat hij besloot dat ik zijn tijd niet waard was.

Waarom was Natalie naar hem teruggegaan?

Natalies getuige was haar zus Julie. Ze stond op de verhoging met een boeket bloemen in haar handen en een levenloze robotglimlach om haar mond. We hadden elkaar nooit ontmoet, maar ik had foto's van haar gezien en meegeluisterd met telefoongesprekken tussen Natalie en haar. Ook Julie leek verbijssterd te zijn door deze ontwikkeling. Ik probeerde haar blik te vangen, maar ze deed hard haar best om een kilometer voor zich uit te staren.

Toen ik weer naar Natalie keek, was het alsof er rotjes afgingen in mijn borstkas. Boem, boem, boem. Man, wat was dit een slecht idee geweest. Toen Todds getuige de ringen tevoorschijn haalde, werden mijn longen dichtgeknepen. Ik kreeg bijna geen lucht meer.

Genoeg.

Ik geloof dat ik was gekomen om het met eigen ogen te zien. Daar heb ik behoefte aan; iets wat ik door schade en schande heb geleerd. Mijn vader is gestorven aan een hartaanval toen ik achttien was. Hij had nooit eerder hartklachten gehad en was op alle fronten fit en gezond. Ik weet nog dat ik in de wachtkamer zat, dat ik de spreekkamer van de dokter binnengeroepen werd en het verpletterende nieuws te horen kreeg – en ik herinner me nog goed dat me werd gevraagd, daar bij de dokter en later in het rouwcentrum, of ik zijn lichaam wilde zien. Ik weigerde. Ik wilde niet het beeld op mijn netvlies van mijn vader op een brancard of in een kist, dacht ik toen. Ik wilde me hem herinneren zoals hij was.

Maar naarmate de maanden verstreken, kreeg ik er steeds meer moeite mee om zijn dood te aanvaarden. Hij was zo levendig en levenslustig geweest. Twee dagen voor zijn dood waren we nog naar een ijshockeywedstrijd van de New York Rangers geweest – pa had een seizoenskaart – en toen het op verlenging

uitdraaide, hadden we gebruld en gejuicht... dus hoe kon hij nu dood zijn? Ergens in mijn binnenste begon ik me af te vragen of er niet een fout was gemaakt, of het niet allemaal één grote fout was en mijn vader op de een of andere manier nog leefde. Ik weet dat dat onzin is, maar wanhoop kan met je op de loop gaan, en als je die wanhoop ook maar een klein beetje de ruimte geeft, vindt hij vanzelf alternatieve verklaringen.

Een deel van mij zit er nog steeds mee dat ik het lichaam van mijn dode vader nooit heb gezien. En nu wilde ik niet dezelfde fout maken. Maar deze keer – om maar bij de waardeloze metafoor te blijven – had ik het lijk gezien. Er was geen enkele reden om na te gaan of het hart nog klopte of om langer te blijven dan nodig was.

Ik deed mijn best om zo onopvallend mogelijk te vertrekken. Dat valt nog niet mee als je één meter vijftienentwintig bent en de bouw hebt, zoals Natalie altijd zei, van een houthakker. Ik heb grote handen. Natalie was daar gek op. Ze nam vaak mijn handen in de hare en volgde dan met een vingertopje de lijnen in mijn handpalm. Ik had echte handen, zei ze, mannenhanden. Ze had ze getekend, omdat ze volgens haar mijn verhaal vertelden: mijn jeugd in een arbeidersgezin, het feit dat ik tijdens mijn studie aan Lanford College had gewerkt als uitsmijter in een plaatselijke nachtclub, en om de een of andere reden ook het feit dat ik nu de jongste docent was aan de faculteit politicologie.

Wankelend liep ik het witte kappelletje uit, de warme zomerlucht in. Zomer. Was het uiteindelijk niet méér geweest dan dat: een zomerliefde? In plaats van twee hitsige tieners op zoek naar actie op schoolkamp waren wij twee volwassenen geweest die de afzondering van een zomerkamp zochten – zij om te tekenen, ik om mijn politicologieproefschrift te schrijven – en die als een blok voor elkaar gevallen waren, en nu september naderde... tja, aan alles komt een eind. Zoiets? Onze relatie had inderdaad iets onwerkelijks gehad: we waren allebei ver verwijderd van ons gewone bestaan, van alle dagelijkse beslommerin-

gen die daarbij hoorden. Misschien was het daarom zo fantastisch geweest. Misschien had het feit dat we samen niets anders dan die cocon hadden gekend, ver weg van de realiteit, onze relatie wel beter en intenser gemaakt. En misschien lulde ik maar wat.

Achter de kerkdeuren hoorde ik gejuich en applaus. Dat haalde me met een ruk uit mijn overpeinzingen. De dienst was afgelopen. Todd en Natalie waren nu officieel de heer en mevrouw Stoppelsmoel. Dadelijk zouden ze samen door het middenpad schrijden. Ik vroeg me af of er met rijst gestrooid zou worden. Todd zou daar vast niet blij mee zijn. Het spul zou maar in zijn haar en in die stoppelbaard terechtkomen.

Meer hoefde ik niet te zien.

Ik liep naar de achterkant van het witte kapelletje, waar ik uit het zicht verdween vlak voordat de kerkdeuren openzwaaiden. Ik staarde voor me uit over de open plek. Er was niets te zien, alleen maar... een open plek. En bomen in de verte. De blokhuizen stonden aan de andere kant van de heuvel. Het kapelletje maakte deel uit van het kunstenaarskamp waar Natalie verbleef. Mijn eigen schrijverskamp lag even verderop. Beide waren gevestigd in een oude boerderij in Vermont, waar nog op kleine schaal biologische groenten werden geteeld.

‘Hallo, Jake.’

Ik draaide me om naar die vertrouwde stem. Daar, op nog geen tien meter afstand, stond Natalie. Mijn blik ging vliegensvlug naar haar linkerringvinger. Alsof ze mijn gedachten kon lezen, stak ze haar hand op om me de nieuwe trouwring te laten zien.

‘Gefeliciteerd,’ zei ik. ‘Ik vind het heel fijn voor je.’

Ze deed alsof ze het niet hoorde. ‘Niet te geloven dat je bent gekomen.’

Ik spreidde mijn armen. ‘Ik hoorde dat er heerlijke hapjes geserveerd zouden worden. Dan ben ik niet te houden.’

‘Grapjas.’

Ik haalde mijn schouders op, terwijl mijn hart tot stof verging en wegwaaide.

‘Iedereen zei dat je niet zou komen,’ zei Natalie. ‘Maar ik wist wel beter.’

‘Ik hou nog steeds van je.’

‘Dat weet ik.’

‘En jij houdt van mij.’

‘Niet waar, Jake. Kijk dan.’ Ze zwaaide met de ring voor mijn gezicht.

‘Schat?’ Todd en zijn baardhaar kwamen de hoek om. Hij zag me en fronste zijn voorhoofd. ‘Wie is dit?’

Maar het was duidelijk dat hij dat al lang wist.

‘Jake Fisher,’ zei ik. ‘Gefeliciteerd met je huwelijk.’

‘Waar ken ik jou van?’

Het beantwoorden van die vraag liet ik aan Natalie over. Ze legde geruststellend een hand op zijn schouder en zei: ‘Jake heeft veel voor ons geposeerd. Ik denk dat je hem herkent van sommige tekeningen.’

De frons verdween niet. Natalie ging voor hem staan en zei: ‘Geef ons even een minuutje, oké? Ik kom zo.’

Todd keek mijn kant op. Ik verroerde me niet. Deinsde niet achteruit. Wendde mijn blik niet af.

Met tegenzin zei hij: ‘Goed. Maar blijf niet te lang weg.’

Hij wierp me nog één boze blik toe en liep toen om het kapelletje heen. Natalie nam me van top tot teen op. Ik wees naar de plek waar Todd was verdwenen.

‘Gezellige kerel,’ zei ik.

‘Wat kom je hier doen?’

‘Ik moest je laten weten dat ik van je hou,’ antwoordde ik. ‘En dat ik altijd van je zal blijven houden.’

‘Het is voorbij, Jake. Je redt het heus wel.’

Ik zweeg.

‘Jake?’

‘Ja?’

Ze hield haar hoofd een beetje schuin. Ze wist wat dat gebaar met me deed. ‘Beloof me dat je ons met rust zult laten.’

Ik stond daar maar te staan.

‘Belooft me dat je ons niet zult volgen of bellen of zelfs maar mailen.’

De pijn in mijn borst werd heviger, veranderde in iets scherp en zwaars.

‘Belooft het me, Jake. Belooft me dat je ons met rust zult laten.’

Ze hield mijn blik vast.

‘Goed,’ zei ik. ‘Ik belooft het.’

Zonder nog een woord te zeggen liep Natalie weg, terug naar de voorkant van het kapelletje, naar de man met wie ze zojuist was getrouwd. Ik bleef even staan en probeerde op adem te komen, probeerde kwaad te worden, luchtig te doen, het van me af te zetten en haar na te roepen dat ze niet wist wat ze miste. Dat alles wilde ik doen, en zelfs toen nog probeerde ik me volwassen op te stellen, maar ik besepte al die tijd dat het een uitsteltechniek was, zodat ik niet onder ogen hoefde te zien dat mijn hart voorgoed gebroken was.

Ik bleef achter het kapelletje staan tot ik ervan uitging dat iedereen was vertrokken. Toen pas liep ik weer naar de voorkant. De geestelijke met het kaalgeschoren hoofd stond op de trap bij de ingang. Net als Natalies zus Julie. Ze legde een hand op mijn arm. ‘Gaat het wel, Jake?’

‘Uitstekend,’ antwoordde ik.

De geestelijke glimlachte naar me. ‘Wat een mooie dag voor een huwelijk, vindt u ook niet?’

Ik knipperde in het felle zonlicht. ‘Ja, dat zal ook wel,’ zei ik, en ik liep weg.

Ik zou doen wat Natalie me had gevraagd. Ik zou haar met rust laten. Ik zou iedere dag aan haar denken, maar haar niet bellen of mailen en haar zelfs niet opzoeken op internet. Ik zou me aan mijn belofte houden.

Zes jaar lang.

Zes jaar later

De grootste verandering in mijn leven, al kon ik dat destijds niet weten, zou zich voltrekken tussen 15.29 en 15.30 uur.

Mijn eerstejaarscollege over politiek moralisme was net afgelopen. Ik liep naar Brard Hall. Het was een ideale campusdag: de zon stond hoog aan de hemel, op het centrale plein werd een frisbeewedstrijd gehouden en overal zaten studenten, alsof ze er door een reuzenhand waren neergestrooid. Er schalde muziek over het terrein. Het was alsof een brochure van de ideale universiteitscampus tot leven was gewekt.

Ik ben gek op dit soort dagen, maar ja, wie niet?

‘Professor Fisher?’

Ik draaide me om in de richting waar de stem vandaan kwam. Zeven studenten zaten in een halve cirkel in het gras. Het meisje dat me had geroepen zat in het midden. ‘Komt u bij ons zitten?’ vroeg ze.

Ik wuifde het aanbod glimlachend weg. ‘Bedankt, maar ik heb dadelijk spreekuur.’

Ik liep door. Ik zou het sowieso niet gedaan hebben. Niet dat ik me niet graag bij hen had gevoegd op deze heerlijke dag – wie wil dat nou niet? – maar omdat de grens tussen docent en student niet erg scherp was afgebakend, en hoe hardvochtig dat misschien ook klinkt, ik wilde niet dat soort docent zijn, als je begrijpt wat ik bedoel. Zo iemand die net een beetje te veel met de studenten optrekt, zo nu en dan een feestje bijwoont in een van de studentenhuizen en misschien een rondje geeft tijdens

de picknick na een footballwedstrijd. Als docent hoor je je studenten te steunen en benaderbaar te zijn, maar je moet geen vriend of surrogaatouder van hen worden.

Toen ik bij Clark House aankwam, begroette mevrouw Dinsmore me met haar bekende frons. Mevrouw Dinsmore, een klassieke dragonder, was al receptioniste bij de faculteit politologie sinds de tijd dat Hoover nog president was, als ik me niet vergis. Ze was minstens tweehonderd jaar oud, maar met het ongeduld en de onvriendelijkheid van iemand die de helft jonger was.

‘Goedemiddag, lekker ding,’ zei ik. ‘Zijn er nog berichten voor me?’

‘Op je bureau,’ antwoordde mevrouw Dinsmore. Zelfs in haar stem klonk haar frons door. ‘En voor je deur staat weer de gebruikelijke rij studentes.’

‘Goed, dank u wel.’

‘Het lijkt wel een auditie voor de Rockettes.’

‘Begrepen.’

‘Je voorganger is nooit zo toegankelijk geweest.’

‘Kom op, mevrouw Dinsmore, ik kwam als student vaak genoeg hier bij hem langs.’

‘Ja, maar jouw broeken hadden tenminste een fatsoenlijke lengte.’

‘Dat vond u stiekem best een beetje jammer, of niet?’

Mevrouw Dinsmore deed haar best om niet naar me te glimlachen. ‘Verdwijn uit mijn ogen jij.’

‘Geef het maar toe.’

‘Wil je een schop onder je achterste? Wegwezen.’

Ik wierp haar een handkus toe en nam de achteringang, om de rij studenten te ontlopen die op vrijdag altijd voor mijn deur stond als ik spreekuur hield. Ik houd iedere vrijdag twee uur ‘inloopspreekuur’, van drie tot vijf. Zonder afspraak, negen minuten per student, geen aanmelding vooraf. Ze komen gewoon langs, wie het eerst komt, die het eerst maalt. We houden ons strikt aan de tijden: je krijgt negen minuten. Niet meer, niet

minder, en een minuut om te vertrekken en de volgende de kans te geven zich te installeren. Als je meer tijd nodig hebt of wanneer ik je scriptiebegeleider ben of wat dan ook, kun je bij mevrouw Dinsmore een afspraak maken voor een langer gesprek.

Klokslag drie uur liet ik de eerste studente binnen. Ze wilde theorieën met me doornemen over Locke en Rousseau, twee politicologen die tegenwoordig bekender zijn door hun reïncarnaties in de tv-serie *Lost* dan vanwege hun filosofische theorieën. De tweede studente had niets te zoeken op mijn spreekuur en kwam alleen maar – ik zeg het gewoon ronduit – mijn hielen likken. Soms zou ik een hand willen opsteken en willen zeggen: ‘Bak liever koekjes voor me.’ Maar ik snap het wel. De derde studente kwam om een hoger cijfer bedelen. Zij meende dat haar 8+ eigenlijk een 9- had moeten zijn, terwijl in mijn ogen een gewone 8 meer op z’n plaats was.

Zo ging het altijd. Sommige studenten kwamen naar mijn kamer om iets te leren, andere om indruk te maken, een enkeling kwam om kruiperig te doen en weer een ander om een praatje te maken – dat was allemaal prima. Ik oordeel niet op basis van hun bezoeken. Dat zou verkeerd zijn. Iedere student die binnenloopt krijgt van mij dezelfde behandeling, want we zijn hier om iets te leren, is het niet over politicologie, dan kan ik ze misschien iets bijbrengen over kritisch denken of – help! – het leven zelf. Als de studenten hier al volledig gevormd en zonder onzekerheden aankwamen, wat zou hun studie dan nog voor zin hebben?

‘Het blijft een 8+,’ zei ik toen ze haar verhaal had afgestoken. ‘Maar ik heb er alle vertrouwen in dat je met je volgende paper je cijfer kunt opkrikken.’

Het wekkertje ging. Ja, zoals ik al zei: ik hou de tijd hier nauwgezet bij. Het was 15.29 uur. Zo kwam het dat ik later, terugkijkend op de gebeurtenissen, precies wist dat het allemaal was begonnen tussen 15.29 en 15.30 uur die middag.

‘Bedankt, professor,’ zei ze, en ze stond op om te vertrekken. Ik kwam ook overeind uit mijn stoel.

Mijn werkkamer was geen greintje veranderd sinds ik vier jaar eerder faculteitshoofd was geworden en ik het kantoor had overgenomen van mijn voorganger en mentor, professor Malcolm Hume, administrateur van het ene faculteitsbestuur, hoofd van een ander. De kamer had nog altijd die heerlijk nostalgische sfeer van academische wanorde – antieke globes, enorme boeken, vergeelde manuscripten, loslatende posters aan de muren en ingelijste portretten van mannen met baarden. Er stond geen bureau, alleen een grote eiken tafel waar twaalf man aan kon zitten, het exacte aantal van mijn afstudeergroep.

Overall lag rommel. Ik had de kamer nooit opnieuw ingericht, en dat was niet zozeer om mijn mentor te eren, zoals de meeste mensen dachten, maar ten eerste omdat ik lui was en ik het te veel moeite vond, ten tweede omdat ik niet echt een persoonlijke smaak had, geen familiefoto's om op te hangen, en ik geen aanhanger was van flauwekultheorieën als 'je kantoor weerspiegelt je persoonlijkheid' – en al was ik dat wel geweest: dit wás mijn persoonlijkheid – en ten derde heb ik rommel altijd bevorderlijk gevonden voor de individuele uitdrukkingsvrijheid. Steriliteit en een opgeruimde werkkamer remmen op een of andere manier de spontaniteit van studenten af. Een kamer vol rommel lijkt hen op te roepen zich vrijelijk te uiten, alsof ze denken: het is hier toch al een troep, wat zouden mijn belachelijke ideeën nou nog voor schade kunnen aanrichten?

Maar de voornaamste reden was toch wel dat ik lui was en ik het te veel moeite vond.

We stonden allebei op van de grote eiken tafel en gaven elkaar een hand. Zij hield de mijne net een tel langer vast dan nodig was, dus maakte ik me nadrukkelijk van haar los. Nee, zo gaat het niet altijd. Maar het komt voor. Ik ben nu vijfendertig, maar toen ik hier begon – de jonge docent van in de twintig – gebeurde het vaker. Ken je die scène uit *Raiders of the Lost Ark* waarin een studente LOVE YOU op haar oogleden heeft geschreven? Iets soortgelijks is mij overkomen in mijn eerste semester, alleen luidde het eerste woord niet LOVE en stond er op het

tweede oog niet YOU maar ME. Ik maak mezelf niets wijs: wij universitair docenten bevinden ons in een positie waarin we behoorlijk wat macht hebben. De mannen die voor dit soort acties vallen of menen dat ze de aandacht verdienen (ik wil niet seksistisch zijn, maar het zijn bijna altijd mannen) zijn meestal onzekerder en behoeftiger dan de gemiddelde studente met een vadercomplex.

Toen ik ging zitten om op de volgende student te wachten, wierp ik een snelle blik op de computer die rechts op de tafel stond. De homepage van de universiteit was in beeld. Die was tamelijk doorsnee, geloof ik. Links kwamen foto's voorbij van het leven op de campus, met studenten in alle kleuren en maten en geloofsovertuigingen, zowel mannen als vrouwen, allemaal mensen die het krampachtig naar de zin hadden, met elkaar en hun professoren, en tijdens buitenschoolse activiteiten. Het plaatje is wel duidelijk, denk ik. Bovenaan in beeld een banner met het logo van de instelling en de meest herkenbare gebouwen, waaronder de prestigieuze Johnson-kapel, een grootschalige versie van het kapelletje waar ik Natalie in het huwelijk had zien treden.

Op het rechtergedeelte van het computerscherm liep een nieuwsbalk, en op het moment dat Barry Watkins, de vierde student op mijn inloopspreekuur, binnenkwam met de woorden 'Yo, professor, alles goed?' zag ik op die balk een overlijdensbericht dat mijn aandacht trok.

'Hallo Barry,' zei ik zonder mijn ogen van de monitor te halen. 'Ga zitten.'

Dat deed hij, en hij legde zijn voeten op tafel. Hij wist dat ik dat niet erg vond. Barry kwam iedere week. We praatten over van alles en nog wat. Zijn bezoeken waren eerder een slap aftreksel van therapie sessies dan ook maar enigszins academisch van aard, maar ook dat vond ik prima.

Ik boog me wat dichterbij de monitor toe. Wat mijn aandacht had getrokken, was de foto van de overledene, ter grootte van een postzegel. Ik herkende de man niet van die afstand,

maar hij zag er jong uit. Op zich was dat niet ongebruikelijk voor overlijdensadvertenties. Vaak scande de universiteit de jaarboekfoto van de dode, in plaats van op zoek te gaan naar een recenter exemplaar, maar hier kon ik zien dat dat niet het geval was. Dit was geen kapsel uit, pak 'm beet, de jaren zestig of zeventig. En het was geen zwart-witfoto, terwijl het jaarboek pas vanaf 1989 in kleur verscheen.

De universiteit was maar klein, met zo'n vierhonderd studenten per studiejaar. De dood was hier niet vreemd, maar misschien kwam het door de besloten omvang van het instituut of mijn nauwe betrokkenheid erbij, eerst als student en nu als faculteitslid, dat ik het me altijd persoonlijk aantrok wanneer er iemand van hier doodging.

'Yo, meester?'

'Ogenblikje, Barry.'

Zijn negen minuten waren al ingegaan. Ik gebruikte een draagbaar scorebordklokje, zo'n ding dat je in heel Amerika in basketbalzalen ziet, met van die loeigrote rode digitale cijfers. Dat heb ik ooit gekregen van een vriend, die er gezien mijn lengte van uitging dat ik wel basketbal gespeeld moest hebben. Dat was niet het geval, maar ik vond het een prachtklok. Aangezien ik hem zo had ingesteld dat hij automatisch aftelde vanaf negen minuten, kon ik nu zien dat we inmiddels op 8.49 zaten.

Ik klikte het fotootje aan. Toen het vergroot in beeld kwam, kon ik nog net een kreet onderdrukken.

De naam van de overledene was Todd Sanderson.

Ik had Todds achternaam uit mijn geheugen gebannen – op de uitnodiging voor het huwelijk had alleen maar 'de bruiloft van Natalie en Todd' gestaan – maar zijn gezicht herkende ik wel degelijk. Het hippe stoppelbaardje was verdwenen. Hier was hij gladgeschoren, en zijn haar was vrijwel gemillimeterd. Ik vroeg me af of dat Natalies invloed was – ze had altijd geklaagd dat mijn stoppels haar kin irriteerden – en vervolgens begreep ik niet hoe ik op dat moment aan zoiets stompzinnigs kon denken.

‘De klok tikt, meester.’

‘Heel even nog, Barry. En noem me niet “meester”.’

Todds leeftijd stond erbij: tweeënveertig. Dat was iets ouder dan ik had verwacht. Natalie was vierendertig, een jaar jonger dan ik. Ik was ervan uitgegaan dat Todd ongeveer van onze leeftijd was. Volgens het overlijdensbericht was Todd *tight end* geweest in het All-League footballteam en had hij een Oxfordonderscheiding op zijn naam. Indrukwekkend. Hij was summa cum laude afgestudeerd in geschiedenis, had een liefdadigheidsinstelling opgericht, Fresh Start genaamd, en in zijn laatste studiejaar was hij preses geweest van Psi U, mijn studentenvereniging.

Todd was niet alleen afgestudeerd aan dezelfde universiteit als ik, we hadden ook bij dezelfde studentenvereniging gezeten. Hoe was het mogelijk dat ik daar niets van had geweten?

Er stond nog meer bij, veel meer, maar ik ging meteen door naar de slotregel:

De uitvaart vindt aanstaande zaterdag plaats in Palmetto Bluff, South Carolina, vlak bij Savannah, Georgia. De heer Sanderson laat een vrouw en twee kinderen na.

Twee kinderen?

‘Professor Fisher?’ Barry’s stem klonk een beetje vreemd.

‘Sorry, ik zat even...’

‘Nee, u hoeft geen sorry te zeggen. Maar gaat het wel goed?’

‘Ja, hoor.’

‘Zeker weten? Man, u ziet lijkbleek.’ Barry liet zijn sneakers op de grond zakken en legde zijn handen op de tafel. ‘Ik kan ook een andere keer terugkomen.’

‘Nee,’ zei ik.

Ik wendde mijn blik af van de computer. Dit zou moeten wachten. Natalies echtgenoot was jong gestorven. Dat was triest, jazeker, tragisch zelfs, maar het had niets met mij te maken. Het was geen reden om werk af te zeggen of mijn studenten overlast te bezorgen. Het nieuws had me flink van mijn stuk gebracht, natuurlijk: niet alleen dat Todd dood was, maar ook het feit dat

hij aan dezelfde universiteit had gestudeerd als ik. Dat leek me een nogal bizar toeval, maar ook weer niet wereldschokkend.

Misschien viel Natalie gewoon op Lanforders.

‘Zeg het eens,’ zei ik tegen Barry.

‘Kent u professor Byrner?’

‘Jazeker.’

‘Een lul van een vent.’

Dat was hij inderdaad, maar dat zei ik niet. ‘Wat is er aan de hand?’

Ik had in het overlijdensbericht niets gezien over de doodsoorzaak. Die stond er in de berichten van de campus niet altijd bij. Ik zou straks nog een keer kijken. Als de doodsoorzaak niet was vermeld, kon ik misschien online een overlijdensbericht opzoeken dat meer informatie verschaftte.

Maar waarom zou ik er eigenlijk meer van willen weten? Wat maakte het voor verschil?

Ik moest het laten gaan.

Hoe dan ook, het zou moeten wachten tot na mijn spreekuur. Ik rondde het gesprek met Barry af en ging door naar de volgende student. Ik probeerde het overlijdensbericht uit mijn hoofd te zetten en me te concentreren op de gesprekken. Ik was er met mijn hoofd niet bij, maar daar merkten ze niets van. Studenten kunnen zich niet voorstellen dat hun docenten ook een eigen leven hebben, net zoals ze zich niet kunnen voorstellen dat hun ouders aan seks doen. Aan de ene kant vond ik dat prima. Aan de andere kant wees ik ze er voortdurend op dat ze verder moesten kijken dan hun neus lang was. Het zit in de aard van de mens om te denken dat we als enige heel complex in elkaar zitten, terwijl alle anderen eenvoudiger te volgen zijn. Dat is uiteraard niet waar. We hebben allemaal onze eigen dromen en hoop, onze behoeften en lustgevoelens en verdriet. Iedereen heeft zijn eigen gekte.

Mijn gedachten dwaalden af. Ik keek naar het trage verstrijken van de tijd als de meest verveelde leerling tijdens het aller-saaieste lesuur. Toen het eindelijk vijf uur was, richtte ik me weer

op de computer en riep het complete overlijdensbericht van Todd Sanderson op.

Nee, er werd geen doodsoorzaak genoemd.

Vreemd. Soms kon je een hint vinden bij de suggestie voor donaties. Dan stond er bijvoorbeeld: *in plaats van bloemen graag een bijdrage aan het kankerfonds*, of iets dergelijks. Hier vond ik niets van dien aard. Er werd ook geen melding gemaakt van Todds beroep. Maar wat deed het er eigenlijk toe?

De deur van mijn werkkamer vloog open en daar stond Benedict Edwards, docent aan de faculteit klassieke talen en mijn beste vriend. Hij klopte nooit, maar daar had hij ook nooit aanleiding voor gehad of de behoefte toe gevoeld. We troffen elkaar vaak op vrijdag om vijf uur en gingen dan naar de bar waar ik in mijn studententijd als uitsmijter had gewerkt. Die was toen nieuw geweest, glimmend en hip en trendy. Nu was hij oud en krakkemikkig en ongeveer net zo hip en trendy als Betamax.

Benedict was fysiek min of meer mijn tegenpool: klein en tenger, en zwart. Zijn ogen werden vergroot door een enorme Ant-Man-bril, die leek op een veiligheidsbril uit het scheikundelab. De inspiratie voor zijn te grote snor en zijn te volumineuze afro had hij waarschijnlijk opgedaan bij Apollo Creed. Benedict had de slanke vingers van een pianiste en voeten waar een ballerina jaloers op zou zijn, en zelfs een blinde zou hem niet aanzien voor een houthakker. Desondanks – of misschien wel juist daardoor – was Benedict een enorme player en versierde hij meer vrouwen dan een rapper met een radiohit.

‘Wat is er aan de hand?’ vroeg Benedict.

Ik sloeg ‘Niks’ of ‘Hoe weet je dat er iets is?’ over en antwoordde meteen: ‘Heb jij ooit gehoord van een zekere Todd Sanderson?’

‘De naam zegt me zo niets. Wie is dat?’

‘Oud-student. Zijn overlijdensbericht staat online.’

Ik draaide de computer naar hem toe. Benedict schoof zijn enorme bril wat verder op zijn neus. ‘Ik ken hem niet. Hoe kan dat?’

‘Ken je Natalie nog?’

Er trok een schaduw over zijn gezicht. ‘Ik heb je haar naam al in geen...’

‘Ja, ja. Waar het om gaat, is dat hij haar man is. Of was.’

‘Die kerel voor wie ze jou heeft gedumpt?’

‘Ja.’

‘En nu is hij dood.’

‘Blijkbaar.’

Benedict trok een wenkbrauw op. ‘En dus is zij weer vrij.’

‘Gevoelig van je.’

‘Ik maak me zorgen. Jij bent de beste stapmaat die ik me kan wensen. Ik mag dan een vlotte babbler hebben, jij bent de knappe vent die de dames aantrekt. Ik wil je niet kwijt.’

‘Gevoelig van je,’ zei ik nog een keer.

‘Ga je haar bellen?’

‘Wie?’ vroeg ik.

‘Condoleezza Rice, nou goed? Wie denk je? Natalie.’

‘Ja joh, tuurlijk. Dan zeg ik: “Hé, die kerel voor wie je me hebt gedumpt is dood. Zin om een bioscoopje te pikken?”’

Benedict las het overlijdensbericht. ‘Wacht even.’

‘Wat?’

‘Hier staat dat ze twee kinderen heeft.’

‘Ja, en?’

‘Dat maakt de zaak ingewikkelder.’

‘Zeg, hou eens op.’

‘Twee kinderen, man. Misschien is ze wel heel dik geworden.’ Benedict keek me met zijn vergrote ogen aan. ‘Hoe zal Natalie er nu uitzien? Ik bedoel: twee kinderen. Ze is vast uitgedijd, of niet?’

‘Hoe moet ik dat weten?’

‘Eh, zoals iedereen zulke dingen weet. Via Google, Facebook, dat soort kanalen.’

Ik schudde mijn hoofd. ‘Ik heb haar niet opgezocht.’

‘Hè? Dat doet toch iedereen. Man, ik zoek al mijn exen op.’

‘Kan internet dat wel aan, zo veel dataverkeer?’

Benedict grijnsde. ‘Ik heb wel mijn eigen server nodig.’
‘Ik hoop niet dat dat een eufemisme is.’

Maar ik zag iets treurigs achter zijn grijns. Ik dacht terug aan die keer dat Benedict in een bar stomdronken was geworden en ik hem had betrappt terwijl hij naar een beduimelde foto zat te staren die hij uit zijn portefeuille had opgediept. Ik vroeg hem wie de vrouw op de foto was. ‘De enige vrouw van wie ik ooit zal houden,’ antwoordde hij met dubbele tong. Daarna had Benedict de foto weer weggestopt achter zijn creditcard, en hoewel ik af en toe een hint liet vallen, had hij er nooit meer wat over losgelaten.

Hij had toen diezelfde treurige grijns gehad als nu.

‘Ik heb Natalie een belofte gedaan,’ zei ik.

‘Wat voor belofte?’

‘Dat ik hen met rust zou laten. Dat ik hen nooit zou opzoeken of lastigvallen.’

Daar dacht Benedict even over na. ‘Volgens mij heb je je aan die belofte gehouden, Jake.’

Ik zei niets. Benedict had zojuist gelogen. Hij keek helemaal niet op Facebook naar zijn exen, of als hij dat wel deed, was het met weinig enthousiasme. Ik was een keer zijn werkkamer binnengevallen – net als hij klopte ik nooit aan – en had toen een Facebook-pagina zien openstaan. Een snelle blik leerde me dat het hier ging om dezelfde vrouw van wie hij een foto in zijn portefeuille had. Benedict klikte de pagina snel weg, maar het lag er duimendik bovenop dat hij die heel vaak bekeek, misschien wel dagelijks. Ik durf te wedden dat hij elke nieuwe foto opzocht van de enige vrouw van wie hij ooit had gehouden. Dat hij haar leven volgde, misschien wel haar gezin bekeek, en de man met wie ze het bed deelde, starend zoals hij destijds naar de foto in zijn portefeuille had gestaard. Ik kan het absoluut niet bewijzen, het is niet meer dan een gevoel, maar volgens mij zit ik er niet ver naast.

Zoals ik al zei: iedereen heeft zijn eigen gekte.

‘Wat wil je nou eigenlijk zeggen?’ vroeg ik hem.